K O R E F E R A T

do referatu nadleśniczego Nadleśnictwa Gołąbki

na posiedzenie Komisji Założeń Planu w sprawie ustalenia wytycznych do przeprowadzenia terenowych prac urządzeniowych planu urządzenia lasu w Nadleśnictwie Gołąbki wg stanu na 1.01.2025r.

Część A : Wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych

A1. Prace siedliskowe

Informacje zawarte w referacie nadleśniczego wymagają uszczegółowienia i wyjaśnienia:

1. Typ siedliskowy lasu (TSL), stan siedliska (rozumiany jako stan TSL) oraz glebę (typ, podtyp, gatunek) należy opisywać w oparciu o operat glebowo-siedliskowy sporządzony wg stanu na 01.01.2022r. Dla gruntów nie ujętych w operacie glebowo-siedliskowym, wykonawca w ramach zlecenia wykona diagnozę oraz opis gleby i siedliska.

2. Kody siedlisk przyrodniczych oraz ich stan zachowania, w opisie taksacyjnym zamieszczać tylko dla siedlisk przyrodniczych opisanych w PZO dla siedliskowych obszarów Natura 2000: „Ostoja Barcińsko-Gąsawska" PLH040028 i „Pojezierze Gnieźnieńskie" PLH300026, w PO rezerwatów przyrody oraz zweryfikowanych siedliskach przyrodniczych poza Naturą 2000.

3. Weryfikacja siedlisk przyrodniczych poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 (PLH) będzie zlecona przez nadleśnictwo niezwłocznie po opracowaniu odpowiednich wytycznych przez Wydział Ochrony Lasu RDLP w Toruniu, co nastąpi najpóźniej we wrześniu 2022r.

W pracach taksacyjnych nie należy ujmować niezweryfikowanej bazy „INWENT".

A2. Prace przygotowawcze

Informacje zawarte w referacie nadleśniczego wymagają uszczegółowienia i wyjaśnienia:

1. Wykonawca prac urządzeniowych w tworzonym PUL (Programie ochrony przyrody) uwzględni oraz zaktualizuje dane dotyczące form ochrony przyrody wymienionych w ustawie o ochronie przyrody:

a) istniejących - ustanowionych prawnie i wymienionych w ustawie o ochronie przyrody

b) projektowanych - dla których wykonano wymaganą naukową dokumentację i rozpoczęto formalnie prace zmierzające do ich utworzenia.

W przypadku użytków ekologicznych na innych gruntach niż – Ls należy wyjaśnić, czy istnieją takie użytki ekologiczne, których rzeczywiste położenie znacznie odbiega od konturu na mapie ewidencyjnej lub ich granice są trudne do zidentyfikowania w terenie. W takich przypadkach oraz przy tworzeniu nowych użytków ekologicznych niezbędne będzie niezwłoczne zlecenie pomiaru geodezyjnego, będącego podstawą do aktualizacji danych w ośrodkach oraz wystąpienia do Rad Gmin z wnioskami o ich aktualizację. Ponieważ w kompetencji wykonawcy projektu PUL nie jest aktualizowanie danych ewidencyjnych, jedynie pojedyncze przypadki takiej niezgodności wykonawca projektu PUL zaktualizuje i przedstawi nadleśniczemu w protokole rozbieżności.

2. Należy rozróżnić wydzielenia, dla których nie będzie się projektować wskazań gospodarczych na najbliższe 10 lat od drzewostanów czasowo (na 10 lat) wyłączonych z użytkowania głównego na skutek odpowiednich decyzji. Wyłączenie z użytkowania a nie projektowanie wskazania to dwie odrębne sprawy. Uzgadniany podczas KZP wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania głównego na okres obowiązywania PUL dotyczy wyłącznie drzewostanów, w których na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego lub uprawnionych organów odstępuje się od użytkowania. Wykaz ten zamieszcza się w POP .

Do gruntów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego proponujemy zaliczyć:

- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych (całoroczne strefy ochrony)
- drzewostany cenne przyrodniczo wg wykazu przekazanego przez nadleśniczego.
- lasy w rezerwatach przyrody, dla których PO nie przewiduje pozyskania drewna.
- chronione siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000, dla których PZO nie przewiduje żadnej formy pozyskania drewna

3. Proponuje się, aby Komisja zaakceptowała wstępną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu, przedstawioną przez nadleśnictwo.

4. Zgodnie ze stanowiskiem nadleśniczego proponujemy zaktualizować zasięg lasów ochronnych określony Zarządzeniem nr 35 MOŚZNiL z dnia 26.03.1996r. Ponieważ zarządzenie mogło się znacznie zdezaktualizować, aktualizacja lasów ochronnych jest naszym zdaniem zasadna.

Wykonawca PUL po wykonanej taksacji oraz w uzgodnieniu z nadleśnictwem i RDLP w Toruniu, sporządzi dokumentację do wystąpienia nadleśniczego do poszczególnych Rad Gmin w sprawie zaopiniowania uznania lasów za ochronne na terenie Nadleśnictwa Gołąbki. RDLP w Toruniu złoży dokumentację do Dyrektora Generalnego LP, który wystąpi do Ministra właściwego ds. środowiska z nowym wnioskiem o uznanie lasów za ochronne, w oparciu o zaktualizowane dane urządzeniowe. Opinie Rad Gmin dotyczące wnioskowanych lasów nadleśnictwo zobowiązane będzie dostarczyć do RDLP w Toruniu do końca kwietnia 2024 roku.

5. Wykonawca prac urządzeniowych w sporządzanym PUL uwzględni oraz zaktualizuje informacje zebrane przez nadleśnictwo, dotyczące założeń polityki zagospodarowania przestrzennego, informacji dotyczących realizowanych oraz planowanych inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym wymienionych w referacie.

A3. Formy przekazania baz danych

Informacje zawarte w referacie nadleśniczego wymagają uszczegółowienia, ujednolicenia lub wyjaśnienia:

Plan urządzenia lasu zostanie wykonany wg stanu na 1 stycznia 2025 roku. Pracami urządzeniowymi objęte zostaną grunty ujęte na kopiach dokumentów ewidencyjnych zgodnych z aktualnym rejestrem gruntów nadleśnictwa.

Protokolarne przekazanie wykonawcy projektu planu wszystkich niezbędnych danych z zakresu ewidencji gruntów oraz zaktualizowanego stanu lasu odbędzie się w drodze importu danych opisowych i danych geometrycznych (tzw. geobazy) z bazy SILP-LAS do programu TAKSATOR, zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20.03.2007r. oraz „Instrukcją przenoszenia informacji pomiędzy PUL i bazą LAS Nadleśnictwa" rekomendowaną do stosowania pismem DGLP z dnia 26.05.2014r. (zn. spr. ZU-7019-28/14), niezwłocznie po wykonaniu aktualizacji bazy SILP LAS i LMN za 2022 rok oraz zakończeniu zleconych w ramach prac przygotowawczych prac geodezyjnych. Geobaza zawierać musi aktualne, zweryfikowane przez nadleśnictwo dane ewidencyjne.

Proszę o sprecyzowanie terminu zakończenia prac geodezyjnych, określonych ogólnie w pkt.18 referatu na 2023 rok.

Ze względu na niezbędny czas dla wykonawcy PUL na zamknięcie i rozliczenie powierzchni wg stanu na 01.01.2025 rok, nadleśnictwo wstrzyma obrót gruntami w okresie 1.07-31.12.2024r.

Rozbieżności pomiędzy otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa a stanem faktycznym na gruncie, będą na bieżąco zgłaszane nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności, bezpośrednio po wykonaniu taksacji. Usunięcie rozbieżności wykonać należy do czasu odbioru prac terenowych.

A4. Korekta podziału powierzchniowego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 4), z dodatkową informacją:

W związku z planowaną przez nadleśnictwo zmianą granic obrębów leśnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 66 DGLP z dnia 29.08.2013r. w sprawie obrębów leśnych, nadleśniczy wystąpi do dyrektora RDLP w Toruniu z wnioskiem o zmianę zasięgu obrębów leśnych wraz z uzasadnieniem. Dyrektor RDLP w Toruniu po konsultacji z właściwym ds. urządzania lasu wydziałem DGLP, podejmie ostateczną decyzję w tej sprawie. Decyzja będzie podjęta przed rozpoczęciem terenowych prac urządzeniowych i wejdzie w życie wraz z nowym PUL.

A5. Oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w p.u.l. gruntów stanowiących współwłasność.

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 5).

A6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 6).

A7. Ujmowanie cech drzewostanów.

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 7), z zastrzeżeniem:

Zgodnie z wytycznymi DGLP o nie ujmowaniu w PUL żadnych informacji dotyczących certyfikacji, informacje o grupach HCVF i ekosystemach referencyjnych nie będą zamieszczane.

A8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.8), nie projektować jednostek kontrolnych.

A9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.9),

A10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.10), zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń przyjąć w wysokości 10%.

A11. Dodatkowy pomiar drewna martwego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.11), inwentaryzację drewna martwego na powierzchniach próbnych kołowych, wykonać zgodnie z § 62 IUL na co 10-tej powierzchni próbnej.

A12. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych oraz mapy sytuacyjnej.

Informacje zawarte w referacie należałoby uszczegółowić i doprecyzować, zwłaszcza w odniesieniu do ilości poszczególnych map oraz form oprawy:

1. Mapy gospodarcze, gospodarczo-przeglądowe, przeglądowe i sytuacyjne sporządzić na bazie LMN zgodnie ze standardem LMN. Zakres tematyczny map, szczegóły sytuacyjne zamieszczone na mapach, sposoby ich prezentowania jak również zakres obiektów obligatoryjnych, wykonać zgodnie z „Instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych", stanowiącą część III „Instrukcji urządzania lasu".

2. Na wszystkich mapach należy drukować kasowniki dla wszystkich elementów liniowych.

3. Mapy gospodarcze wykonać wg dotychczasowego podziału na arkusze map gospodarczych w skali 1:5000 w formacie A1 w teczkach **lub** (wg decyzji nadleśniczego) w formacie A3 – w formie albumu. Mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw wykonać w skali 1:10000. Mapy przeglądowe wykonać w skali 1:20000 wg obrębów a mapy sytuacyjne/sytuacyjno-przeglądowe w skali 1:50000.

Mapy przeznaczone dla nadleśnictwa wg IUL (*w nawiasie sugerowana ilość i forma oraz dodatkowo kursywą inaczej niż w referacie*)**:**

1. Mapy przeglądowe:

- drzewostanów (*po 3 egz. na każdy obręb , w tym po 2 egz, zafoliowane i podklejone na płótnie w osobnym futerale*)

- siedlisk leśnych typy siedliskowe lasu (*po 3 egz. na każdy obręb , w tym po 2 egz, zafoliowane i podklejone na płótnie w osobnym futerale*)

- cięć rębnych (*po 3 egz. na każdy obręb , w tym po 2 egz, zafoliowane i podklejone na płótnie w osobnym futerale*)

- *obszarów chronionych i funkcji lasu (po 2 egz. na każdy obręb)*

- ochrony przeciwpożarowej *(po 3 egz. na każdy obręb)*

- gospodarki łowieckiej (po 1 egz. na każdy obręb)

- ochrony lasu *(po 1 egz. na każdy obręb)*

- zagospodarowania rekreacyjnego (po 2 egz. na każdy obręb)

- walorów przyrodniczo-kulturowych (po 2 egz. na każdy obręb)

- nasiennictwa i selekcji (po 2 egz. na każdy obręb)

- dróg z podziałem na drogi publiczne: krajowe, powiatowe i gminne oraz leśne (w tym dojazdy pożarowe) (po 2 egz. na każdy obręb)

- „czyste" (po 2 egz. na każdy obręb)

2. Mapy gospodarczo-przeglądowe dla każdego leśnictwa w twardym futerale formatu A4 lub A5:

- *drzewostanów i projektowanych cięć (11 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym, wyjaśnienia wymaga konieczność sporządzania osobno map gospodarczo-przeglądowych drzewostanów oraz cięć. IUL nie przewiduje osobnej mapy gospodarczo-przeglądowej cięć. Czy jest taka potrzeba ?)*

- *siedlisk typy siedliskowe lasu (11 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym)*

- walorów przyrodniczo-kulturowych *(11 leśnictw po 1 egz. wyjaśnienia wymaga potrzeba sporządzenia dodatkowo 22 map i plików shp poszczególnych warstw ?)*

- „czyste" *(11 leśnictw po 1 egz. wyjaśnić potrzebę wykonania aż 10 szt./leśnictwo ?)*

3. Mapy gospodarcze z naniesionymi i opisanymi działkami zrębowymi z wykazu cięć oraz użytkami:

- wg arkuszy (po 1 egz.) w formacie A1 lub komplet wg obrębów w formie księgi formatu A3

4. Mapa sytuacyjna/sytuacyjno-przeglądowa:

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (2 egz.)

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z nadaną kolorystyką dla poszczególnych leśnictw (1 egz.)

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z podziałem na leśnictwa czarno-biała (10 egz.)

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z podziałem na starostwa, gminy oraz obręby ewidencyjne (1 egz.)

- z podziałem na arkusze map gospodarczych w kolorze *(1 egz.)*

- obszarów chronionych i funkcji lasu (3 egz.)

- walorów przyrodniczo-kulturowych (3 egz.)

- dróg udostępnionych do ruchu (na podstawie danych nadleśnictwa – 1 egz.)

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF na nośniku elektronicznym

Mapy przeznaczone dla RDLP w Toruniu:

1. Mapy przeglądowe - jak dla nadleśnictwa, tylko nie podklejone, po 1 egz. na każdy dawny obręb

2. Mapy gospodarcze – jak dla nadleśnictwa wg ustaleń KZP.

3. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa – 1 egz.

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF, na nośniku elektronicznym.

Mapy przeznaczone dla DGLP :

Tylko w wersji cyfrowej w formacie PDF.

Wszelkie mapy nie przewidziane IUL i nie wyszczególnione powyżej a zapisane w referacie, nadleśnictwo wykona odrębnym zleceniem na własny koszt.

A13. Podział na obręby i leśnictwa

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 13), z dodatkową informacją:

W związku z planowaną zmianą granic obrębów leśnych oraz niektórych leśnictw, nadleśnictwo przygotuje odpowiedni wniosek wraz z materiałami kartograficznymi do dyrektora RDLP w Toruniu, zgodnie z Zarządzeniem nr 66 Dyrektora Generalnego LP z dnia 29 sierpnia 2013 r. Wniosek dotyczący zmiany zasięgu obrębów leśnych musi być złożony niezwłocznie, aby decyzja dyrektora RDLP w Toruniu podjęta była przed rozpoczęciem terenowych prac urządzeniowych (zgodnie z pkt.A4).

A14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Informacje zawarte w referacie (pkt.14) należałoby uszczegółowić i doprecyzować:

Nadleśnictwo przed rozpoczęciem prac terenowych przekaże Wykonawcy projektu PUL do weryfikacji, materiały sporządzone na podstawie danych ZOL i własnych, definiujące obszary zagrożone występowaniem szkód. Jako uporczywe występowanie szkód przyjąć szkody od pędraków w obszarze obecnie zatwierdzonym oraz proponowanym przez

nadleśnictwo do powiększenia w oddz.: 223,224 (L.Smolary), 67-69 (L. Niedźwiedzi Kierz) i 102-104, 113-115 (L. Łysinin). Konkretne granice tych obszarów na mapie przeglądowej ochrony lasu należy uzgodnić z właściwym ZOL w oparciu o dane ZOL i dokumentację dotyczącą przestrzennego rozkładu uszkodzeń drzewostanów zinwentaryzowanych zgodnie z par.39 instrukcji urządzania lasu, sporządzoną przez wykonawcę prac urządzeniowych. Uzgodnienia wykonać na odbiór prac terenowych.

Pozostałe szkody wymienione w referacie nadleśniczego (pkt. 14) spowodowane: wiatrem, suszą, szkodnikami wtórnymi, grzybami pasożytniczymi, jemiołą oraz zgryzaniem i spałowanie przez zwierzynę, są szkodami z którymi nadleśnictwa borykają się na co dzień. Nie mają one generalnie charakteru uporczywości (wieloletniej powtarzalności) skutkującej koniecznością zastosowania odstępstw od typowego sposobu zagospodarowania lasu. Decyzja o zaliczeniu konkretnych szkód do kategorii uporczywych zapadnie na posiedzeniu KZP w oparciu o opinię ZOL a ich zasięg do uwzględnienia na mapie przeglądowej ochrony lasu zostanie uzgodniony z ZOL przed posiedzeniem NTG na podstawie danych Wykonawcy, dotyczących przestrzennego rozkładu uszkodzeń zainwentaryzowanych zgodnie z § 39 IUL.

A15. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac urządzeniowych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.15).

A16. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz prezentowanie programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 16), z dodatkową informacją:

Wykonawca planu u.l. wykorzysta sporządzony zgodnie z zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018r., „Projekt docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Gołąbki", stanowiący podstawę do określenia kierunkowych potrzeb w zakresie infrastruktury drogowej w nadleśnictwie (§ 108 ust. 1 pkt 1 IUL). Zgodnie z ww. zarządzeniem dane o charakterze przestrzennym znajdujące się w DSD stanowią dane źródłowe wewnętrzne do Standardu Leśnej Mapy Numerycznej. W związku z czym Wykonawca projektu PUL przyjmie przebieg oraz szerokość dróg z DSD. Różnice w przebiegu dróg wchodzących w skład DSD, stwierdzone podczas taksacji Wykonawca projektu PUL zgłosi Nadleśniczemu, który podejmie decyzję o ich ewentualnej korekcie w ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu.

A17. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.17) proponujemy nie sporządzać.

A18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.18).

Część B : Założenia do planu urządzenia lasu

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

Obszary chronione na terenie Nadleśnictwa Gołąbki zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 2.1.a).

Ze względu na dominujące funkcje lasu, do celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział na trzy główne grupy lasów:

I. Lasy rezerwatowe – obejmujące grunty leśne zalesione i nie zalesione na terenie istniejących rezerwatów przyrody
II. Lasy ochronne – zgodnie z wytycznymi pkt. A2.4. koreferatu
III. Lasy gospodarcze - pozostałe lasy

B2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Typy siedliskowe lasu przyjąć na podstawie operatu glebowo-siedliskowego opracowanego wg stanu na 01.01.2022r.

Dla wszystkich siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz pozytywnie zweryfikowanych poza obszarami Natura 2000, w opisie taksacyjnym w polu „Siedlisko przyrodnicze", należy zamieszczać kody tych siedlisk, ich stan zachowania oraz powierzchnię w wydzieleniu.

B3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym zgodnie z referatem, po niewielkiej korekcie składu oraz doprecyzowania zasięgu i zakresu zastosowania danego TD (*kursywą inaczej niż w referacie, przekreślone – tsl wg operatu siedliskowego nie występuje*):

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy uprawy
1	2	3
~~**Bs**~~	~~**So**~~	~~So 90-100%, Brz do 10%~~
Bśw	**So**	So 80-100%, Brz do 20%
~~**Bw**~~	~~**So**~~ ~~**Św-So**~~	~~So 80%, Św, Brz do 20%~~ ~~So 60%, Św 30%, Brz i inne 10%~~
~~**Bb**~~	~~**So**~~	~~So 80%, Brz do 20%~~
BMśw	**So (-)**	So 70-90%, Dbb, Md, Bk, Brz, Os, Św 10-30%
	Db-So (+)	So 60-80%, Dbb 10-20%, Bk, Md, Brz, Os i inne do 20%
	Bk-So, Bk-Db-So ^	*So 60-70%, Db 10-20%, Bk 20%*
BMw	**Db-So**	So 60-80%, Dbs 10-20%, Bk, Brz, Św, Jrz 10-20%
	So-Św-Brz	Brz do 50%, Św do 20%, So do 20%, Jrz 10-20%

~~**BMb**~~	~~**So-Brz**~~	~~Brz do 60%, So do 30%, Św 30-40%~~
LMśw	**Db-So (-)**	So 50-70%, Dbb, Dbs 20-40%, Bk, Gb, Lp, Md, Św, Kl, Jw, Dg 10-20%
	So-Db (+)	Dbb, Dbs do 50%, So do 30%, Md, Brz, Bk, Lp, Gb, Kl, Jw. Dg do 10%
	~~**Św-Brz-Db**~~	~~Dbb, Dbs do 50%, Brz do 30%, Św do 20%, Md, Bk, Lp, Kl, IIp pjd Gb~~
	Bk-So-Db ^	Dbb, Dbs 50-70%, So 10-20%, Bk 5-15%, Gb, Lp, Md, Św, Brz, Kl, Jw, Dg 10-20%
	Bk-So	So 50-70%, Bk 20-40%, Dbs, Dbb, Gb, Lp, Md, Św, Kl, Jw, Dg 10-20%
	Gb-Db *IIp, (+)*	*Db 70%, Gb 20%, Md i inne 10%*
LMw	**Db-So (-)**	So 50-70%, Dbs 20-40%, Św, Brz, Wz, Kl, Jw, Gb, Lp, Ol 10-20%
	So-Db (+)	*Dbs 60-70%, So 20%, Gb i inne 10-20%*
	Ol-Brz-Db	Dbs do 80%, Ol, Św, Brz, Wz, Kl, Jw, Gb, Lp, Dg 10-20%
LMb	**Ol-Brz**	Brz do 60-70%, Ol do 30-40%
Lśw	**Bk-Db (1)**	Dbs, Dbb 60-80%, Bk do 10-30%, Md, Lp, Kl, Jw, Brz, Gb 10-20%
	Db-Bk	Bk 40-60%, Dbs, Dbb 20-40%, Md, Lp, Kl, Jw, Brz, Gb 10-20%
	Db	Dbs, Dbb 70-80%, Lp, Md, Bk,Gb, Kl, Jw, Dg inne 20-30%
	Jw-Lp-Db	Dbs, Dbb 40-70%, Lp 20 %, Jw 10%, Gb, Kl, Dg, Św, Js, Md 10-20%
	Gb-Db (2), IIp,	Db 70-80%, Gb 10-20%, Bk i inne 10-20%
Lw	**Jw-Db**	Dbs 70-80%, Jw 10-20%, Wz, Kl, Lp, Gb, Ol 20%
~~**Ll**~~	~~**Db**~~	~~Dbs 70%, Wz, Lp, Ol 30%~~
Ol	**Ol**	Ol 90-100%, Brz, Św, Jw, Wz, Wb, Js 10%
	Brz-Ol	Ol 80%, Brz 20%
OlJ	**Db-Ol !**	Ol do 60%, Dbs do 30%, Jw.,Wz, Kl, 20%
	Ol !	Ol 80%, Jw.,Wz,, Brz 20%

IIp – w drzewostanach z Gb w II piętrze

^ - ze współpanującym Bk w istniejących uprawach i drzewostanach oraz jako forma przejściowa na siedliskach zniekształconych w fazie regradacji siedliska

! – w związku z chorobą Js, zastosowano zamiennie Ol, Dbs, Jw., Wz, Ol, Brz.

\+ - wariant mocniejszy

(-) - wariant słabszy

(1) – głównie poza Leśnictwem Mierucinek

(2) – w Leśnictwie Mierucinek

Typy drzewostanów o dominującym kierunku ochronnym:

Lp	Siedlisko przyrod-nicze	Kod	TSL	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odowień (w %)
1	2	3	4	5	6
1.	grąd środkowoeuropejski: Galio sylvatici - Carpinetum	9170	Lśw	Dbs	Dbs 80, Gb, Lp, Bk, Dbb i inne 20
				Gb-Lp-Dbs	Db 40, Lp 30, Gb 20, Jw, Bk, Kl i inne 10.
			Lw	Lp-Gb-Dbs	Dbs 70, Gb, Lp, Św, Js, Dbb 20, Kl, Wzg, Olc, i inne 10
			LMśw	Lp-Gb-Db	Gb 30, Dbs 30, Lp 20, Bk, Kl, Oś, So, Brz, Dbb i inne 20.
2.	kwaśne dąbrowy *Calamagrostio arundinaceae - Quercetum*	9190	BMśw LMśw	So-Db	Dbb 30-70, So 30-50, Dbs, Brz, Bk, Św 10-20
			BMw LMw	Brz-Dbs	Dbs 70-80, Brzom, Brzb 20, So,Św I inne do 10
3.	łęg jesionowo-olszowy, *Fraxino-Alnetum*	91E0	OlJ	Js-Ol	Ol 50-60, Js 20-30, Kl, Jw, Gb, Dbs 10-20.
4.	Łęg jesionowo-wiązowy *Ficario-Ulmetum minoris*	91F0	Lw	Dbs-Wzp	Wzp 30, Dbs 30, Js 30, Kl, Jw, Gb i inne 10
			OlJ	Dbs-Js-Wzp	Wzp 30, Js 30, Dbs 20, Kl, Jw, Gb i inne 20
5.	Świetlista dąbrowa *Potentillo albae-Quercetum*	91I0	Lśw	Dbs	Dbs 80, Lp, Brz, Gb, Oś i inne 20
			LMśw	So-Dbs	Dbs 60%, So 20%, Dbb, Brz, Oś, Lp, Gb 20%

B4. Wieki rębności

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.20) po uwzględnieniu małej korekty. Proponujemy dla panującego gatunku: Lp, Gb, Kl, Jw. i Wz przyjąć 140 lat. Zaproponowane w referacie wieki rębności mieszczą się w przedziałach ujętych w zarządzeniu nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 19 maja 2004 roku i za wyjątkiem Lp, Gb, Kl, Jw. i Wz są zgodne z obowiązującym PUL.

Przeciętne wieki rębności ustalone zostały głównie w celu obliczenia etatów wg dojrzałości i nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej ustalanym indywidualnie dla każdego drzewostanu. Sposób ustalania wieków dojrzałości rębnej przyjąć zgodnie z IUL

B5. Podział na gospodarstwa

Doprecyzowania wymaga przydział do gospodarstwa specjalnego, do którego proponujemy zaliczyć: (*kursywą inaczej niż w referacie*):

- rezerwaty przyrody wraz z otulinami *(odnośnie projektowanych – wyjaśnić czy są?)*
- lasy glebochronne na stokach (*o nachyleniu ponad 45$^{0)}$*
- lasy w strefach ochrony ścisłej (całorocznej) ostoi zwierząt objętych ochroną gatunkową

- *lasy na siedliskach Bb, BMb, LMb*

- WDN wraz z otulinami

- lasy o szczególnych walorach przyrodniczych i kulturowych, w tym: leśne siedliska przyrodnicze, drzewostany cenne przyrodniczo (zgodnie z wykazem nadleśniczego), grodziska, obiekty archeologiczne, grupowe pomniki przyrody, otuliny miejsc pamięci.

- *lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody (wyjaśnić czy są ?)*

- *lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności państwa – rezerwa na pniu (wyjaśnić czy są ?)*

- lasy w obszarze uporczywego pędraczyska, *po uzyskaniu zgody dyrektora generalnego Lasów Państwowych*

RDLP w Toruniu zgodnie z § 82 pkt. 6 IUL, wystąpi do DGLP z wnioskiem o zgodę na zaliczenie uporczywych pędraczysk do gospodarstwa specjalnego w obszarze uzgodnionym z ZOL. Do gospodarstwa specjalnego proponujemy nie włączać otuliny szkółki oraz lasów objętych strefami intensywnego oddziaływania społecznego.

Pozostałe informacje zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.21).

B6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych

W warunkach Nadleśnictwa Gołąbki proponuje się przyjąć rodzaje i formy rębni oraz nawroty cięć i okresy odnowienia według typów siedliskowych lasu, zgodnie z referatem (pkt. 22) i drobnymi poprawkami oznaczonymi kursywą:

Typ siedliskowy lasu (pow. w ha)	Rodzaj i forma rębni		Nawrót cięć lub okres odnowienia
	zasadnicza	dopuszczalna	
Bśw – 20 ha	I b	I c, II b	I b, c *5 lat* IIb *10-20 lat*
BMśw – 2326 ha	I b ^ *IIIa* *	IVd, *Ic, II b, Va,b, !*	I b, c *5 lat* IIIa 10- 15 lat IIb *10-20 lat* IVd, Va,b, *30-50 lat*
BMw – 24 ha	I b, c	III a, *IV d, Va,b, !*	I b, c 5 lat, IIIa 10-15 lat, *IVd, Va,b, 30 - 50 lat*
LMśw – 7285 ha	III a *III b*	II b, IV d, *Va,b !*	III a 10 -15 lat III b, II b 10-20 lat *IVd, Va,b, 30-50 lat*
LMw – 157 ha	III b	II b, III a, *IV d, Va,b, !*	III a 10-15 lat III b, II b 10-20 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
Lśw – 3376 ha	III a,	III b, II b, IV d, *Va,b, !*	IIa, IIb, IId, 15-20 lat III a IIIb 10-15 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
Lw – 61 ha	II a, II d, IIIa,b	I b, IV d, Va,b, !	IIa, IId, 15-20 lat IIIb 10-20 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
Ol – 335 ha	*I c*	*I b*	*5 lat*
OlJ – 64 ha	II a, II b, IIIa	Ic, I b,	IIa, IIb 15-20 lat *I c, I b 5 lat* III a 10-15 lat

* - mocniejsze odmiany

^ - słabsze odmiany

! – RbIVd i Va,b zwłaszcza w strefach intensywnego oddziaływania społecznego

Proponujemy dodać/zmienić zapis:

1. o tworzeniu stref ekotonowych:

Kształtowanie lub tworzenie stref ekotonowych należy ograniczyć do rzek, strumyków, cieków wodnych, źródlisk, bagien, miejsc pamięci i kultu religijnego. W przypadku, gdy na projektowanej działce zrębowej w ramach Rb I zachodzi potrzeba utworzenia ekotonu lub jego części, powierzchnię ekotonu uwzględnić w planowanej do pozyskania wielkości grubizny, poprzez odpowiednie jej zmniejszenie.

2. o nie planowaniu użytkowania :

W drzewostanach na siedliskach Bb, BMb i LMb nie projektować użytkowania. Na pozostałych siedliskach bagiennych (Ol, OJ) na glebach organicznych i organiczno-mineralnych, zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi pozyskiwania drewna na siedliskach hydrogenicznych (pismo: ZO.720.13.2022 z dnia 21.07.2022r.) nie projektowanie użytkowania ograniczyć do niewielkich (np. do ok.2 ha) powierzchni tych siedlisk, położonych wśród siedlisk świeżych. Na większych powierzchniach projektowanie użytkowania rębnego jest możliwe pod warunkiem zastosowania zrębów złożonych lub RbIc (rzadziej RbIb) o stosunkowo niewielkich powierzchniach do odnowienia, gwarantujących niepogorszenie stanu siedliska oraz zminimalizowanie negatywnego wpływu na zmiany poziomu wód gruntowych.

3. o projektowanej wielkości pozyskania w %:

Dla każdej pozycji rębnej projektować % wielkości pozyskania wg indywidualnych potrzeb i zastosowanej formy rębni, przy uwzględnieniu powierzchni ewentualnego ekotonu.

4. o drzewostanach pozostawionych bez użytkowania:

Nie projektować do użytkowania rębnego drzewostanów sosnowych w wieku 150 lat i starszych.

5. o użytkowaniu drzewostanów w lasach o zwiększonej funkcji społecznej:

Zgodnie z zarządzeniem nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022r. w sprawie „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie LP”, w strefach intensywnego oddziaływania społecznego – obligatoryjnie a w strefach zrównoważonego oddziaływania społecznego – fakultatywnie (wg potrzeb), zagospodarowanie lasu, w tym zwłaszcza w zakresie sposobu użytkowania, należy projektować wg ww. wytycznych w zastosowaniem rębni stopniowych (IVd udoskonalona) lub przerębowych (Va i Vb) z długim lub bardzo długim okresem odnowienia.

6. o użytkowaniu drzewostanów opanowanych przez jemiołę:

Jeśli w trakcie prac taksacyjnych zostaną zainwentaryzowane drzewostany opanowane przez jemiołę proponuje się zaplanowanie w nich cięć rębnych ***z większą intensywnością.***

Pozostałe informacje zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.22).

B7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Zgodnie z pkt 9 referatu po drobnym uzupełnieniu proponujemy zapis:

1) do pilnej przebudowy pełnej (**A**) kwalifikować drzewostany :

- w wieku ponad 20 lat
- o składzie gatunkowym niezgodnym z TD (siedliskiem) lub o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z TD (siedliskiem) ale niskiej jakości hodowlanej (44, 43, 34) lub technicznej (4) oraz niskim zadrzewieniu (0,5 i niżej).
- w których przebudowę planuje się z zastosowaniem odpowiedniej rębni rozpoczętej w I dziesięcioleciu oraz z krótkim lub średnim okresem przebudowy
- trwale uszkodzone (ponad 50%) za wyjątkiem stanowiących zbiorowiska zastępcze

2) do stopniowej przebudowy pełnej (**B**) kwalifikować drzewostany :

- w wieku ponad 20 lat
- o składzie gatunkowym niezgodnym z TD (siedliskiem) lub o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z TD (siedliskiem) ale niskiej jakości hodowlanej (44, 43, 34) lub technicznej (4).
- w których przebudowę planuje się z zastosowaniem trzebieży przekształceniowych z wykorzystaniem odnowień (podsadzeń) wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnych dziesięcioleciach oraz z długim okresem przebudowy.

Proponowany wykaz drzewostanów do przebudowy wykonawca prac urządzeniowych przedstawi podczas odbioru prac terenowych.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

W informacji zawartej w pkt. 24 referatu Nadleśniczego dotyczącej terminu wykonania, wyjaśniamy:

Zgodnie z § 46 pkt.8 IUL w opisie taksacyjnym nie projektuje się terminu wykonania cięcia przedrębnego tylko ewentualnie jego pilność, co oznacza konieczność wykonania w pierwszych 5-ciu latach PUL. Obowiązek zamieszczania informacji o pilności dotyczy następujących sytuacji:

- pilnego uporządkowania drzewostanów po szkodach lub klęsce
- złego stanu sanitarnego określonego na początek nowego PUL
- zaniedbań pielęgnacyjnych

Zmienić zapis dotyczący braku wskazań gospodarczych na:

W zdrowych drzewostanach V i starszych klas wieku, o niższym zadrzewieniu i równomiernym zwarciu, można odstąpić od projektowania TP. Wykaz takich drzewostanów uzgodniony będzie z nadleśnictwem i przedstawiony zostanie w trakcie odbioru prac terenowych i zatwierdzony na NTG.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy odnowień zgodnie z tabelą w punkcie B.3 koreferatu.

Wszystkie zabiegi hodowlane dla istniejących upraw i młodników oraz istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO, należy projektować zgodnie z wytycznymi referatu nadleśniczego (pkt.25) wg aktualnych potrzeb hodowlanych, na powierzchni zredukowanej do realnych potrzeb (bez pow. pnsw), w jednym nawrocie i zapisywać w opisach taksacyjnych jako zadania obligatoryjne. W opisie taksacyjnym dla istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO projektować „ODN" i „PIEL" a dla istniejących upraw jeden z zabiegów pielęgnacyjnych „PIEL" lub „CW".

W tabeli XVIII ww. powierzchnia wskazań hodowlanych będzie wyszczególniona łącznie, jako podsumowanie zadań hodowlanych zawartych w opisach taksacyjnych. Pod tabelą, w dodanym wierszu będą podane zbiorczo czynności hodowlane dla upraw projektowanych, w wysokościach ustalonych na KZP. Łączna powierzchnia tych zadań będzie podstawą wypełnienia części hodowlanej wniosku o zatwierdzenie (wzór nr 8) w zakresie zadań określonych kierunkowo (fakultatywnych), jak: projektowane odnowienia, zalesienia, podsadzenia, dolesienia, uzupełnienia, poprawki czy wprowadzenie podszytów i melioracje.

W zakresie zadań hodowlanych dla upraw na zrębach projektowanych proponujemy:

- przyjąć zapis:

Powierzchnię projektowanych odnowień przyjąć (zgodnie z referatem) w wysokości 80% powierzchni projektowanych zrębów (zręby wykonane w pierwszych 8 latach planu). Poprawki w uprawach projektowanych przyjąć (zgodnie z referatem) w wysokości 12% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów projektowanych oraz 40% na obszarach uporczywych pędraczysk. Powierzchnię pielęgnacji upraw projektowanych - „PIEL", przyjąć (zgodnie z referatem) w wysokości 50% planowanej powierzchni zrębów.

- dodać zapis:

Melioracje agrotechniczne dla upraw projektowanych zaplanować dla 80% powierzchni do odnowienia projektowanych zrębów. Zadania hodowlane dla upraw projektowanych projektować globalnie, bez zapisu w opisach taksacyjnych.

W zakresie odnowień naturalnych proponujemy przyjąć dodatkowo zapis:

Stosownie do treści Zarządzenia Nr 58/2012 DGLP z dn. 31.08.2012 r. w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, wnioskuje się o sporządzenie wykazu wszystkich opisanych w trakcie prac UL powierzchni z odnowieniem naturalnym. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas obrad NTG i wykorzystany do monitoringu odnowień naturalnych w Nadleśnictwie. Zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi urozmaicania składu gatunkowego upraw i preferowania odnowień naturalnych w warunkach zmian klimatycznych (pismo: ZG.7010.7.2022 z dnia 26.05.2022r.) należy m.in. zwrócić szczególną uwagę przy ustalaniu składu gatunkowego upraw i uwzględniać w składzie uprawy istniejące samoistne odnowienia naturalne o odpowiedniej jakości hodowlanej.

W zakresie planu produkcji szkółkarskiej wyjaśniamy:

Plan produkcji szkółkarskiej nie jest już elementem planowania urządzeniowego.

Pozostałe wytyczne w zakresie hodowli lasu zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.25).

B10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Informacje zawarte w referacie (pkt 26) należałoby uszczegółowić i doprecyzować:

Zagadnienia dotyczące ochrony lasu zostaną omówione w opisie ogólnym planu urządzenia lasu na podstawie danych dostarczonych przez nadleśnictwo, ZOL oraz zebranych podczas taksacji leśnej (uszkodzenia drzewostanów) zgodnie z §39 IUL. Zagadnienia te przedstawione zostaną na mapie ochrony lasu. Zakłócenia stosunków wodnych jako przyczynę uszkodzeń, należy definiować głównie w oparciu o informację z operatu glebowo-siedliskowego – dotyczącą stanu siedliska leśnego: Z1d – zniekształcony, odwodniony, Z3a – przekształcony, odwodniony.

Pozostałe wytyczne w zakresie ochrony lasu zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.27).

B11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 27) przy założeniu, że Nadleśnictwo przekaże wykonawcy mapę dróg leśnych udostępnionych do ruchu kołowego oraz uzgodniony z PTTK przebieg szlaków turystycznych. Wykonawca może jedynie zainwentaryzować widoczne (oznakowane) w terenie szlaki turystyczne.

Ponadto proponujemy dodać zapis:

Na mapie zagospodarowania rekreacyjnego oraz opisowo w opisie ogólnym Wykonawca uwzględni strefy intensywnego oraz rozproszonego oddziaływania społecznego.

B12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 28).

B13. Wytyczne dotyczące infrastruktury nadleśnictwa

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 29) w oparciu o dane nadleśnictwa oraz własne sugestie wynikające z inwentaryzacji.

B14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 30) charakterystykę ekonomiczną nadleśnictwa sporządzić zgodnie z §118 IUL a ekspertyzy ekonomicznej nie sporządzać.

B15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Zgodnie z § 123 IUL, przy czym proponuje się nie stosować programów symulujących szczegółowo rozwój zasobów drzewnych o których mówi IUL.

B16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody wykonana będzie zgodnie z § 110 , 111 i 112 instrukcji urządzania lasu w formie oddzielnego tomu. Aktualizacji wymagają przede wszystkim powierzchnie obszarów chronionych oraz wykazy obiektów podlegających ochronie. W programie ochrony przyrody nie zamieszczać danych dotyczących szczegółowych lokalizacji gatunków podlegających ochronie. Zgodnie z pkt. A16.2 koreferatu dane te w formie tabelarycznej zamieścić w odrębnym opracowaniu, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „ POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin i zwierząt”.

B17. Wydruk map tematycznych

Zgodnie z pkt. A12 koreferatu.

B18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Wniosek (projekt)

Na podstawie art. 46 ust.2 i 3 w związku z art. 51 ust. 2, 52 ust 2 oraz 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021r. poz. 247) dalej: ustawa OOŚ, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu wnioskuje o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla tworzonego projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Gołąbki na lata 2025-2034.

Należy podkreślić, że plan urządzenia lasu zasadniczo nie będzie zawierał projektów działań mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie będą zamierzeniami inwestycyjnymi ani też ingerencjami polegającymi na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu (z wyłączeniem zalesień i wyłączeniami gruntów leśnych na cele nieleśne). Planowane zalesienia i wyłączenia z produkcji leśnej, jeśli będą miały miejsce, zostaną poddane procedurze oceny. W planach urządzenia lasu ustalenia zadań dotyczących potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej mają jedynie charakter kierunkowych wytycznych, bez konkretnej lokalizacji. Zgodnie z zapisem art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2020 poz. 6), trwale zrównoważoną gospodarkę leśną

prowadzi się według planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych.

Grunty Nadleśnictwa Gołąbki położone w granicach obszarów Natura 2000 - powierzchnia w stanie posiadania nadleśnictwa (data obowiązywania PZO):

- „Ostoja Barcińsko-Gąsawska" PLH 040028 – 1160,36 ha (do 26.01.2027, nowy PZO w trakcie sporządzania)
- „Pojezierze Gnieźnieńskie" PLH 300026 – 40,62 ha (do 07.04.2024)

W wykonaniu "Prognozy oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 projektu planu urządzenia lasu" dalej: POOŚ, przewidywany jest udział ekspertów przyrodników, przedstawicieli nauk leśnych oraz wykonawcy planu urządzenia lasu.

W opracowaniu wykorzystana zostanie publikowana wiedza naukowa, istniejąca dokumentacja pozostająca w zasobach regionalnej dyrekcji ochrony środowiska oraz dostępne inwentaryzacje z zakresu ochrony przyrody, w tym dane zawarte w istniejących oraz aktualnie sporządzanych planach zadań ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000. Wykorzystane zostaną w szczególności materiały otrzymane od RDOŚ w Bydgoszczy: granice obszarów Natura 2000, granice obszaru i siedlisk gatunków, inwentaryzacja roślinna i zwierzęca.

Informacje zawarte w POOŚ opracowane zostaną stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. Dostosowane będą do zawartości i stopnia szczegółowości planu urządzenia lasu.

W POOŚ zakres analizy i ocena planu urządzenia lasu uzależniona będzie od przewidywanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, powierzchni objętej siecią Natura 2000 jak i stanu ochrony oraz stopnia rozpoznania przedmiotów ochrony opisanych w PZO. W efekcie oceny powstanie "Prognoza oddziaływania na środowisko", o której mowa w Rozdziale 2 ustawy OOŚ, wraz z jej zaopiniowaniem przez RDOŚ.

Proponujemy zatem przyjęcie następującego zakresu i stopnia szczegółowości przeprowadzanej prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Gołąbki, w tym odnośnie:

a) informacje o zawartości, głównych celach planu urządzenia lasu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Wyszczególnienie zawierać będzie, oprócz opisu zawartości, dane dotyczące obszaru, którego dotyczyć będzie sporządzony plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa, zestawienie powierzchni wraz z informacją o powierzchni planowanych gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz zestawienie zadań (nazwanych i wymienionych w ustawie oraz w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu). Krótki opis celów wykonanego planu oraz powiązania funkcjonalne z innymi dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym sporządzone zostaną na podstawie obowiązujących aktów prawnych. Przedstawiona zostanie ogólna analiza potencjalnego wpływu zapisów planu urządzenia lasu na obszary Natura 2000, siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków.

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Obejmować będą opis przyjętej metodyki sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, w szczególności rozpoznania przedmiotów ochrony zwłaszcza w obszarach Natura 2000, na podstawie dostępnych inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz wyszczególnienie wykorzystanych do sporządzenia prognozy dokumentów i materiałów, dla zakresu prognozy określonego w art. 51 ustawy o udostępnianiu (OOŚ).

c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Proponuje się, aby w części tej zawrzeć opis metody monitorowania realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych przez organ nadzorujący, którym jest zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych. Obiektywną ocenę realizacji planu urządzenia lasu zapewniać powinien monitoring następujących wskaźników:

• powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000

• wykonania zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, w tym dla obszaru Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym,

• wykonanie zleconych na podstawie art. 54 ustawy o lasach, zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 w okresie realizacji planu urządzenia lasu.

Odnośnie częstotliwości - wnioskuje się o przyjęcie pięcioletnich terminów monitorowania skutków realizacji planu urządzenia lasu na cele ochrony w obszarach Natura 2000, z wykorzystaniem metodyki kontroli przyjętej w Lasach Państwowych.

Monitoring form ochrony przyrody oraz chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów wykonywany będzie zgodnie z Instrukcją ochrony lasu a więc poprzez coroczny przegląd tych obiektów przez leśniczego wraz z pracownikiem biura nadleśnictwa zakończony spisaniem notatki służbowej.

Końcową ocenę monitoringu stanowić będzie informacja o wykonaniu monitoringu skutków realizacji planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, będąca elementem analizy gospodarki leśnej, prezentowanej na NTG podczas rewizji obecnego planu.

d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Planowane czynności i zadania gospodarcze zawarte w planie urządzenia lasu nie będą miały charakteru transgranicznego oddziaływania na środowisko.

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Ponadto przewidujemy, iż wykonawca prognozy określi oraz dokona analizy i oceny następujących zagadnień:

1) istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji planu urządzenia lasu.

Określenie przedmiotu ochrony w obszarach Natura 2000 poprzez wylistowanie wszystkich adresów leśnych siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. Określenie potencjalnych zmian w ich stanie w przypadku zaniechania realizacji wskazań planu urządzenia lasu.

2) stanu środowiska oraz obszarów i obiektów podlegających ochronie na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

3) zidentyfikowanych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Plan urządzenia lasu oraz jego realizacja uwzględniają ustawę o ochronie przyrody, w szczególności zapisy planów ochrony krajowych form ochrony przyrody.

4) celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu.

5) przewidywanego znaczącego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 oraz na środowisko, w tym zweryfikowane siedliska przyrodnicze poza obszarami natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Przewidywany wpływ planowanych czynności i zadań gospodarczych zawartych w planie urządzenia lasu, określony będzie w odniesieniu do środowiska z wyszczególnieniem jego elementów takich jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Analiza powyższych oddziaływań przeprowadzona będzie metodą macierzową poprzez wyspecyfikowanie zadań określonych w planie u.l. takich jak: zalesienia, odnowienia, pielęgnowanie drzewostanów, rębnie częściowe i przebudowa stopniowa oraz rębnie zupełne i określenie ich oddziaływania na elementy środowiska w trójstopniowej skali tj. wpływ dodatni, pozytywny (+), brak znaczącego wpływu (0), wpływ ujemny, negatywny (-). W zależności od okresu oddziaływania, zastosowany będzie podział na oddziaływanie: krótkoterminowe (1), średnioterminowe (2) i długoterminowe (3) oraz dodatkowo w uzasadnionych przypadkach na oddziaływanie pośrednie (1) i bezpośrednie (2).

Przedstawiona zostanie analiza powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków wg. stanu na dzień 1 stycznia 2025 roku. Załącznikiem do analizy będzie wykaz wszystkich pododdziałów z opisanym leśnym siedliskiem przyrodniczym i siedliskiem gatunku oraz zaprojektowaną wskazówką gospodarczą.

Wykonawca prognozy dla obszarów Natura 2000 – dla leśnych siedlisk przyrodniczych i gatunków dla ochrony których wyznaczono dany obszar, na podstawie dostępnych informacji sporządzi następujące zestawienia, analizy i oceny:

<u>w specjalnym obszarze ochrony siedlisk w stosunku do siedlisk przyrodniczych</u>

- tabelaryczny wykaz siedlisk, ich powierzchnię oraz umieści ich lokalizację na mapie,
- tabelaryczne zastawienie planowanych na tych siedliskach zabiegów gospodarczych,
- analizę zaplanowanych składów upraw oraz pełnych naturalnych składów warstw drzew w typie lasu dla leśnych siedlisk przyrodniczych,
- ocenę zmian struktury wiekowej drzewostanów w ramach typów leśnych siedlisk przyrodniczych na początku i końcu obowiązywania planu urządzenia lasu,

<u>w specjalnym obszarze ochrony siedlisk w stosunku do gatunków roślin i zwierząt (z wyłączeniem ptaków)</u>

- tabelaryczny wykaz gatunków stanowiących przedmiot ochrony oraz umieści ich stanowiska występowania na mapie,
- tabelaryczne podsumowanie powierzchni planowanych zabiegów gospodarczych w odniesieniu do tych stanowisk,
- analizę możliwości zachowania puli siedlisk do końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu w odniesieniu do tych stanowisk,

W POOŚ wykonawca przedstawi opis zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu i przewidywanych do zastosowania w trakcie jego realizacji rozwiązań w ramach gospodarki leśnej, mających na celu zapobieganie lub ograniczenie potencjalnie negatywnych lub potencjalnie znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym rozwiązań alternatywnych, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy OOŚ. Wykonawca przedstawi tu również prognozę zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji wskazań projektu planu urządzenia lasu.

Wykonawca sporządzi zbiorczą mapę przeglądową z wniesionymi zrębami zupełnymi, zalesieniami, planowanymi wyłączeniami gruntów z produkcji oraz rozmieszczeniem stanowisk występowania gatunków roślin, zwierząt (z wyłączeniem ptaków) i ich siedlisk. Warstwa mapy zawierająca informację o lokalizacji przedmiotów ochrony, zaliczonej do informacji wrażliwych, nie będzie udostępniana w trybie artykułu 16 ust.1 pkt 6 ustawy OOŚ.

Plan urządzenia lasu nie określa terminów wykonania poszczególnych zabiegów, jednakże ze względu na potrzebę ochrony gatunków w szczególności będących przedmiotami ochrony, w prognozie wskazane zostaną optymalne terminy wykonania planowanych zabiegów.

Przywołane zostaną analizy i wnioski wynikające z programu ochrony przyrody, w tym: wykazy chronionych i rzadkich gatunków (lokalizacja gatunków jako dane wrażliwe wyłącznie na mapach), zestawienia drzewostanów według grup wiekowych, bogactwa gatunkowego, pochodzenia, budowy pionowej, form degradacji (borowacenie, monotypizacja, neofityzacja).

W toku prac urządzeniowych nie będą wykonywane dodatkowe inwentaryzacje elementów przyrodniczych na potrzeby opracowania prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko, inne niż wymienione w Instrukcji sporządzania planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa. Do wykonywanej prognozy wykorzystane zostaną informacje zawarte w planach ochrony rezerwatów i parków krajobrazowych oraz w zatwierdzonych lub planowanych PZO, przy czym uwzględnione zostaną wyłącznie te dane, które przekazane zostaną w terminie umożliwiającym ich wykorzystanie.

Proszę o akceptację przedstawionego zakresu oraz stopnia szczegółowości sporządzonej prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Gołąbki na środowisko.

B19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.33). Poza tym proponuje się aby wykonawca prac urządzeniowych inwentaryzacją objął: śródleśne oczka wodne oraz bagna nie stanowiące wydzielenia, drzewa o charakterze pomników przyrody, miejsca pamięci, pomniki przyrody, obiekty kultu religijnego, istniejące urządzenia wodne i urządzenia melioracji wodnych (m.in. mosty, przepusty, przejazdy kolejowe, zastawki itp.).

Ponieważ założenia do PUL opracowywane są na podstawie aktualnie jeszcze obowiązującej IUL a nowa instrukcja ma wejść w 2023 roku, niektóre ustalenia zawarte w protokole z KZP po wejściu w życie nowej IUL, mogą ulec zmianie.

Sporządził:

Janusz Nosowicz